

Sygn. akt IV U 1322/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2019 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lidia Łataś

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Jastrzębska-Ciura

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2019 roku w C.

sprawy R. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o wysokość emerytury, o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania R. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 29 kwietnia 2019 roku, Nr (...)

z dnia 26 kwietnia 2019 roku, Nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt: IV U 1322/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 kwietnia 2019 roku, znak sprawy: (...), w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie, IV Wydziału Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych, z dnia 12 marca 2019 roku, sygn. akt: IV U 1447/18, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. dokonał ponownego ustalenia kapitału początkowego ubezpieczonego R. O.. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął: podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1.438,94 zł (ustaloną w decyzji z dnia 23 listopada 2018 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego), okresy składkowe w wymiarze 24 lat, 4 miesięcy i 7 dni (to jest łącznie 292 miesiące), okresy nieskładkowe w wymiarze łącznym 11 dni oraz współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku ubezpieczonego oraz okresów składkowego i nieskładkowego wynoszącego 74,85%.

Organ rentowy uwzględnił nadto średnie dalsze trwanie życia ubezpieczonego, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 roku w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn. Dla ubezpieczonego R. O. wyniosło ono 209 miesięcy.

W konkluzji organ rentowy obliczył wartość kapitału początkowego dla ubezpieczonego R. O., ustalając go na kwotę 140.962,14 zł, doliczając jednak do otrzymanej wartości rekompensatę z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do

wcześniejszej emerytury ze względu na pracę w warunkach szczególnych (42.079,83 zł). Kapitał początkowy wraz z rekompensatą wyniósł 183.041,97 zł.

Ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego ubezpieczonego miało wpływ na zmianę wysokości pobieranej przez ubezpieczonego emerytury, wobec czego decyzją z dnia 29 kwietnia 2019 roku, znak sprawy (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego R. O. od dnia 1 listopada 2018 roku, to jest od podjęcia wypłaty emerytury.

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenia emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w przepisie art. 26 lit.

c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 1270, ze zm.)

i wyniosła dla ubezpieczonego 4.097,95 zł, po waloryzacji (od dnia 1 marca 2019 roku) – 4.204,87 zł.

Obie decyzje zostały terminowo zaskarżone przez ubezpieczonego. Odwołujący zakwestionował stanowisko organu rentowego w zakresie braku doliczenia przez organ okresu zatrudnienia ubezpieczonego w (...)

w C. do okresu pracy w warunkach szczególnych, to jest od dnia 20 lutego 1978 roku do dnia 31 grudnia 1980 roku, co zdaniem ubezpieczonego spowodowało błędne wyliczenie kwoty rekompensaty i wysokości przysługującej mu emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując, iż brak jest podstaw do zmiany zaskarżonych decyzji. Organ podtrzymał argumentację poczynioną w zaskarżonych decyzjach i stanowisko co do poprawności dokonanych obliczeń, zarówno co do ustalenia wysokości rekompensaty, jak i samego świadczenia emerytalnego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktycznych:

Ubezpieczony R. O. urodził się w dniu (...).

W dniu 1 października 2018 roku ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 8 października 2018 roku organ rentowy przyznał R. O. od dnia 1 października 2018 roku zaliczkę na poczet przysługującej emerytury. Wypłata została zawieszona z uwagi na kontynuowanie przezeń zatrudnienia. Następnie decyzją z dnia 14 listopada 2018 roku organ rentowy podjął ubezpieczonemu wypłatę świadczenia od dnia 1 listopada 2018 roku.

W dniu 24 października 2018 roku ubezpieczony wniósł o ponowne ustalenie wysokości emerytury, argumentując swoje stanowisko świadczeniem pracy

w warunkach szczególnych w podanych okresach. Po rozpatrzeniu tego wniosku organ rentowy decyzją z dnia 26 listopada 2018 roku przeliczył świadczenie ubezpieczonego przy uwzględnieniu skorygowanej wysokości składek w wysokości 157.725,09 zł oraz kapitału początkowego w wysokości 563.889,29 zł. Wysokość kapitału początkowego ustalono decyzją z dnia 23 listopada 2018 roku.

Wyrokiem z dnia 12 marca 2019 roku Sąd Okręgowy w Częstochowie, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt: IV U 1447/18, na skutek odwołania R. O. od decyzji ZUS Oddział w C. z dnia 23 listopada 2018 roku, znak sprawy: (...), przyznał ubezpieczonemu prawo do zwiększenia kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku o kwotę rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W wykonaniu wyroku organ rentowy dokonał ponownego ustalenia kapitału początkowego ubezpieczonego R. O., doliczając do niego kwotę rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury w związku z zatrudnieniem w warunkach szczególnych. Skutkiem zmiany wysokości kapitału początkowego była konieczność zmodyfikowania przez organ rentowy należnemu ubezpieczonemu świadczenia emerytalnego, czego wyrazem jest decyzja z dnia 29 kwietnia 2019 roku.

W piśmie z dnia 30 maja 2019 roku skierowanym do Zakładu ubezpieczony wystąpił z wnioskiem w sprawie ponownego wyliczenia kwoty rekompensaty z uwzględnieniem do okresu wykonywania prac w warunkach szczególnych zatrudnienia od dnia 20 lutego 1978 roku do dnia 31 grudnia 1980 roku w (...), na dowód czego ubezpieczony przedłożył zaświadczenia oraz świadectwo pracy w tymże Przedsiębiorstwie w podanym okresie na stanowisku spawacza na dole.

Po rozpoznaniu powyższego wniosku organ rentowy potwierdził prawidłowość wysokości ustalonego dla R. O. świadczenia emerytalnego. Zakład pouczył ubezpieczonego, że do uzyskania prawa do rekompensaty wymagany jest co najmniej 15 – letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, a wysokość rekompensaty nie jest uzależniona od ilości udokumentowanych lat pracy w warunkach szczególnych.

(dowód: akta ZUS).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tekst jednolity: Dz. U. 2018 roku, poz. 1924, ze zm.), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 2).

Rekompensata, w rozumieniu przepisu art. 2 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych, stanowi odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 23 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych).

Zgodnie z przepisem art. 22 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensatę stanowi równowartość kwoty obliczonej według wzoru:

$$R = 64,32 * K * X$$

gdzie:

R - oznacza kwotę rekompensaty,

K - oznacza kwotę obliczoną według zasad określonych w przepisach art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (w przypadku ubezpieczonego: 674,46),

X - oznacza współczynnik obliczony według wzoru określonego w ust. 2 (w przypadku ubezpieczonego: 0,97).

Współczynnik X określający, jaka część wymogów do wcześniejszej emerytury została spełniona do dnia 31 grudnia 2008 roku, oblicza się według następującego wzoru (art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych) – w przypadku mężczyzn:

gdzie:

So - oznacza okresy składkowe i nieskładkowe w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS, osiągnięte przed dniem 1 stycznia 2009 roku (w przypadku ubezpieczonego: 34,08),

Sw - oznacza okres wykonywania przed dniem 1 stycznia 2009 roku pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (w przypadku ubezpieczonego: 20,83),

Ws - oznacza obniżony wiek emerytalny w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (60 lat),

W - oznacza wiek ubezpieczonego w dniu 31 grudnia 2008 roku w pełnych latach zaokrąglonych w górę (w przypadku ubezpieczonego: 56 lat).

Jak stanowi przepis art. 22 ust. 3, jeżeli wartość któregokolwiek z ułamków, o których mowa w ust. 2, przekroczy 1, przyjmuje się, że wartość ta wynosi 1.

Zważywszy na okoliczność, że wartość Sw (lata pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych) wynosi 20,83, podzielenie tej wartości przez 15 (zgodnie z powyższym wzorem) daje wynik większy aniżeli 1. Biorąc nadto pod uwagę, że wartość Sw znajduje się w liczniku ułamka, to jakiegokolwiek zwiększenie tej wartości ponad ustaloną 20,83 (doliczenie dodatkowych lat pracy w warunkach szczególnych) również spowoduje, że wartość ułamka przekroczy 1. Okres zatrudnienia w warunkach szczególnych ponad wymóg ustawowy, to jest 15 lat, w żaden sposób nie wpływa zatem na wysokość należnej rekompensaty, a w dalszej kolejności – świadczenia emerytalnego. Ustawodawca wymaga jedynie, by ubezpieczony legitymował się okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych wynoszącym przynajmniej 15 lat.

Wskazać należy, że wysokość należnej ubezpieczonemu rekompensaty mogłaby ulec zmianie jedynie w przypadku ewentualnego doliczenia okresów składkowych i nieskładkowych oraz ponownego przeliczenia kapitału początkowego.

Mając na uwadze poczynione wyżej rozważania, na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i przepisów przywołanych w treści niniejszego uzasadnienia, Sąd Okręgowy uznał odwołanie ubezpieczonego R. O. za bezzasadne, skutkiem czego oddalił odwołanie.